

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет дошкільної і технологічної освіти
Кафедра дошкільної освіти**

ЗБІРКА ТВОРІВ ПАТРІОТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

Студентки групи ЗДОм-17

Піковської Марини Олександрівни

Кривий Ріг-2022

ПЕРЕДМОВА

Яскраві образи, активне й точне мовлення, художні малюнки впливають на смак дітей до чуття прекрасного, спонукають на розвиток власної творчої уяви. Особливо важливу роль художні твори відіграють у розвитку світогляду дошкільника та патріотичних почуттів. Художнє слово повинно навчити дитину спрямовувати свою поведінку на позитивні вчинки, а також розвивати свої моральні риси особистості. При ознайомленні з художніми творами у найменших читачів народжується любов до героїчного, виникають переконання, що за будь-яких історичних часів в житті завжди є місце для подвигів, вірного служіння рідному народу, Батьківщині.

Важливу роль у вихованні дитини займає дитяча література, яка є органічною і невід'ємною складовою частиною загальної літератури. Дитині, що тільки починає пізнавати світ довкілля, дуже потрібні книги, які готують її до активного життя в суспільстві. Твори дитячої літератури, які проходять крізь уяву і серце юного читача, збуджують у ньому співчуття до доброго і прекрасного, розширюють загальний кругозір, вчать любові й відданості, стійкості й незламності, чесності й наполегливості, різноманітні приклади літератури (вірші, казки, оповідання тощо) здатні викликати у дітей бажання вдосконалюватися, прагнути до добрих вчинків, допомагають усвідомити людські взаємини, визначити власні наміри та пріоритети інших, створити стійку систему істинних моральних цінностей особистості.

В. Сухомлинський був переконаний в тому, що сила художнього слова має могутній вплив на формування особистості дитини: «Нехай дитина відчуває красу і захоплюється нею, нехай в її серці і в пам'яті назавжди збережуться образи, в яких втілюється Батьківщина. Краса – це кров і плоть людяності, добрих почуттів, сердечних відносин». На думку В.

Сухомлинського, казка – невичерпне джерело патріотичного виховання уже тому, що вона створена народом. «Створені народом казкові образи, що живуть тисячоліття, доносять до серця і розуму дитини могутній творчий дух трудового народу, його погляди на життя, ідеали, прагнення... Казка – це духовне багатство народної культури, пізнаючи які дитина пізнає серцем рідним народом» [54,с.177]. Видатний педагог наголошував на постійному використанні казок у розвитку патріотичних почуттів дитини, її мовленнєвого розвитку, виконанні творчих завдань за змістом народних казок.

З метою формування національно-патріотичних почуттів засобами художнього слова, відповідно до чинних освітніх програм розвитку дитини дошкільного віку, підібрано твори патріотичного спрямування для дітей дошкільного віку та укладено збірку творів патріотичного спрямування, яка стане в нагоді педагогічним працівникам дошкільної освіти під час організації освітньо-виховної діяльності

В. Сухомлинський

А СЕРЦЕ ТОБІ НІЧОГО НЕ НАКАЗАЛО?

Андрійко прийшов зі школи і побачив заплакану матір. Він поклав книжки й сів за стіл. Чекає обіду.

— А тата відвезли в лікарню, — каже мати. Занедужав батько.

Вона чекала, що син занепокоїться, стривожиться. Та син був незворушний, спокійний.

Мати великими очима дивилась на Андрійка.

— А нам завтра до лісу йти, — каже Андрійко. — Завтра ж неділя.

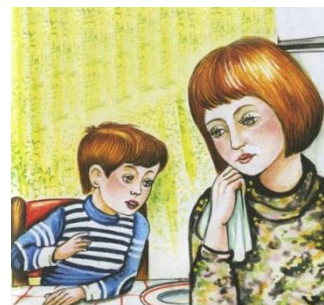
Учителька наказала, щоб усі прийшли до школи о сьомій ранку.

— То куди ж ти підеш завтра? — запитала мати.

- До лісу... Як наказала вчителька.
- А серце тобі нічого не наказало? — спитала мати й заплакала.

В. Сухомлинський

БО Я — ЛЮДИНА

Вечоріло. Битим шляхом йшло двоє подорожніх — батько й семирічний син. Посеред шляху лежав камінь. Батько не помітив каменя, спіткнувся, забив ногу. Кречучи, він обійшов камінь і, взявши дитину за руку, пішов далі. Наступного дня батько з сином йшли тією ж дорогою назад. Знову батько не помітив каменя, знову спіткнувся і забив ногу.

Третього дня батько й син пішли тією ж дорогою. До каменя було ще далеко. Батько каже синові:

— Дивись уважно, синку, треба обійти камінь. Ось і те місце, де батько спіткнувся й забив ногу. Подорожні сповільнюють кроки, але каменя немає.

Бачать, обабіч дороги сидить сивий старий дід.

— Дідусю, — запитав хлопчик, — ви не бачили тут каменя?

— Я прибрав його з дороги.

— Ви також спіткнулися й забили ногу?

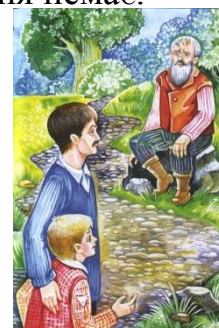
— Ні, я не спіткнувся й не забив ногу.

— Чому ж ви прибрали камінь?

— Бо я — людина.

Хлопчик зупинився у задумі.

— Тату, — запитав він, — а ви хіба не людина?

В. Сухомлинський

ВАЖКО БУТИ ЛЮДИНОЮ

Діти поверталися з лісу. Вони сьогодні ходили в далекий похід. Шлях додому пролягав через невеликий хутірць, що лежав у долині за кілька кілометрів до села. Втомлені, знесилені діти ледве дійшли до хутірця. Зайшли в крайню хату, попросили води. З хати вийшла жінка, за нею вибіг маленький хлопчик. Жінка витягла з колодязя води, поставила на стіл серед двору, а сама пішла до хати. Діти напилися, відпочили на траві. Де й узялися сили. Відійшли на кілометр від хутірця, Марійка тут і згадала:

— А ми ж не подякували жінці за воду.

Діти зупинилися. Справді, забули подякувати.

— Що ж...— каже Роман,— це не велика біда. Жінка вже й забула, мабуть. Хіба варто повертатися через таку дрібницю?

— Варто,— наполягає Марійка.— Хіба тобі самому не соромно перед собою, Романе?

Роман усміхнувся. Видно, що йому не соромно.

— Ви як хочете,— каже Марійка,— а я повернуся й подякую...

— Чому? Скажи, чи ж обов'язково це зробити? — питає Роман.— Адже ми так потомилися.

— Бо ми люди. Якби ми були телята, можна було б і не вертатися.

Вона рушила до хутірця. За нею пішли всі.

Роман постояв хвилинку й, зітхнувши, теж поплівся за гуртом.

— Важко бути людиною.— сказав він.

В. Сухомлинський

КРАСИВІ СЛОВА І КРАСИВЕ ДІЛО

Серед поля стоїть маленька хатина. Її побудували, щоб у негоду люди могли сховатися й пересидіти в теплі.

Одного разу серед літнього дня захмарило й пішов дощ. А в лісі в цей час було троє хлопців. Вони сховалися в хатинці й дивилися, як з неба ллє, мов з відра.

Коли це бачать: до хатини біжить ще один хлопчик. Незнайомий. Мабуть, з іншого села. Одежа на ньому була мокра, як хлющ. Він тремтів од холоду.

І ось перший із тих хлопців, які сиділи в сухому одязі, сказав:

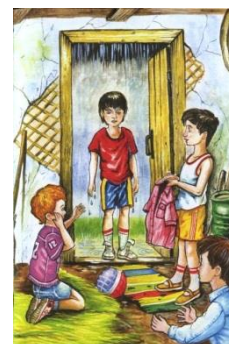
— Як же ти змок на дощі! Мені жаль тебе...

Другий теж промовив красиві й жалісливі слова:

— Як страшно опинитися в зливу серед поля! Я співчуваю тобі...

А третій не сказав ні слова. Він мовчки зняв із себе сорочку й дав її змоклому хлопчикові. Той скинув мокру сорочку и одягнув суху.

Гарні не красиві слова. Гарні – красиві справи.

В. Сухомлинський

ОБРАЗЛИВЕ СЛОВО

Одного разу син розсердився і згорячу сказав матері образливе, грубе слово. Заплакала мати. Схаменувся син, - жаль стало йому матері. Ночей не спить — мучить його совість: адже він образив матір.

Йшли роки. Син-школяр став дорослою людиною. Настав час їхати йому в далекий край. Поклонився син матері низько до землі й говорить:

— Простіть мені, мамо, за образливе слово.

— Прощаю, — сказала мати й зітхнула.

— Забудьте, мамо, що я сказав вам образливе слово.

Задумалась мати, геть посмутніла. На її очах з'явилися сльози.

Каже вона синові:

— Хочу забути, сину, а не можу. Рана від колючки загоїться й сліду не залишиться. А рана від слова заживає, проте слід глибокий застається.

В. Сухомлинський

ЩО НАЙТЯЖЧЕ ЖУРАВЛЯМ

Тихого осіннього вечора на узліссі сіли відпочити журавлі. Вони летіли в теплий край. Сонце вже зайшло, то й заночують.

Притулились журавлі до білокорої берези та й курличуть щось тихо-тихо.

Береза прислухається, хоче зрозуміти, про що вони гомонять.

— Куди це ви летите, журавлі? — питається Береза.

— У теплий край, — відповідають журавлі.

— Ой, зима, зима... — бідкається Береза. — Вже й у мене листя осипається... Мабуть, далека й тяжка вам дорога, журавлі?

— Дорога тяжка, — відповідає найстарший Журавель. — Та не дорога нам найтяжча.

— А що ж вам найтяжче? — дивується Береза.

— Найтяжче нам жити кілька місяців на теплій ріці. Називається вона Ніл. Немає там ніколи зими. Вічно цвітуть квіти...

— То чому ж там найтяжче? — ще більше дивується Береза.

— Бо то не рідна земля, — каже найстарший Журавель, — бо немає там тебе, білокора Березо.

URL:<https://megaznaika.com.ua/krasuvi-slova-i-krasuvi-dila-vasyl-suhomlynskyj/>

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ КАЗКИ ТА ЛЕГЕНДИ

ЛЕГЕНДА ПРО КОЗАКІВ

На даний час село має назву Запорізьке. Назва ця пішла від того, що першими поселенцями села були запорізькі козаки. Це були хоробрі і безстрашні люди. Серед татар ходили навіть легенди про них. В цих легендах розповідається, що козаки мали чародійні сили, могли довго перебувати під водою, а з води виходили сухими. Через це татари дуже боялися козаків і їхньої чародійної сили. А козаки про чародійні сили навіть і мріяти не могли, адже в них була тільки добре розвинена смекалка та спритність, і ніяких чар. Лодки вони робили з подвійним дном. Коли потрібно було сховатися, то вони лодку перевертати вверх дном, вона ставала важкою і занурювалася у воду. А коли потрібно було піднятися на поверхню, то одне дно знімалося, лодка ставала легкою і піднімалася на поверхню. У воді козаки могли довго перебувати через те, що коли вони занурювалися повністю у воду, то брали в рот очеретину і повітря до них надходило через цю очеретину. Ось такі мудрі були наші козаки.

БОГАТИРИ

Запорожці богатири були – земля не держала! У нього, у того запорожця, сім пудів голова! А вуса в нього такі, що як візьме було він їх у руки та як розправить одного туди, а другого сюди, то і в двері не влізе, хоч би ті двері були такі, що через них і тройка коней з возом проскочила б. Запорожці дванадцятьма мовами вміли говорити, із води могли сухими виходити. Коли треба, вміли на людей і сон насилати, й туман напускати, вміли й у річки переливатися. Вони мали в себе такі дзеркала, що, дивлячись у них, за тисячу верст бачили, що воно в світі робиться. Оце як іти куди в похід, то той, хто там у них був за старшого, – чи ватажок який, чи сам кошовий, – візьме в руки дзеркало, подивиться в нього та й каже: – Туди не йдім, бо там ляхи йдуть; і туди не йдім, бо там турки або татари заходять. А сюди йдім, бо тут аж нічогісінько немає...

ЗОЛОТА ПШЕНИЦЯ

Жили собі чоловік та жінка. Такі були бідні, як церковні миші. Мали вони стільки дітей, що й забували, котрого як звати. Цей чоловік дрова рубав у лісі і тим на хліб заробляв. Одного разу йшов ранком на роботу і почув крик. З болота хтось кричав і просив допомоги. Бідний чоловік мав добре серце і пішов на поміч. Дивиться — в болоті застряла золота карета, а на ній сидить золотоволоса дівчинка. Вона попросила витягти карету. Чоловік поміг витягти карету. Дівчинка подякувала йому і сказала: Як сонце буде заходити, я привезу вам додому мішок золота. Попрощався бідний чоловік і пішов у

ліс. Працював за двох. Співав, танцював з радощів і все поглядав на сонце. Ще ніколи йому день не був таким довгим, як сьогодні. Ледве дочекався до обіду. Кинув сокиру і поспішив додому. Коли вже близько був до хати, то почав гукати на дітей, щоб бігли йому назустріч. Жінка теж вийшла з хати і сердито каже чоловікові: Чому тебе треба зустрічати, коли ти ідеш додому з порожніми руками? Не з порожніми руками, а з великою радістю, бо щастя несучи додому, — відповів чоловік. Тоді попросив, щоб усі сіли навколо нього. І почав розповідати, що рано, коли йшов на роботу, то поміг дівчинці, в якій карета застрягла в болоті. Дівчинка пообіцяла привезти мішок золота, як сонце буде заходити. Усі дуже зраділи цій звістці. Чоловік почав розповідати, де він діне це золото, як буде використовувати його: «Перш за все побудую великий будинок. У тому будинку буде дуже гарна веранда, а на підвіконнях цвістимуть цілий рік різні квіти. Біля хати розведу сад. А в саду розміщу пасіку з бджолами, що приносять лікарський мед. Недалеко у долині буде ставок з усілякою рибою. Жінка і дочки ходитимуть у пишному вбранні, а синів віддам до школи, до вищої науки. Кожен буде займатися улюбленою справою...» Всі уважно слухали, аж роти порозкривали. Як сонце уже мало заходити, батько закінчив. Першою отямилася жінка і сказала, що краще б чоловік додому карету приніс, то знала б, що їхня, а так шукай вітра в полі. Вже і час, а нема золота, і півдня згаяли. Як накинлася на чоловіка, а діти за нею. Мало до бійки не дійшло. Але в цей час коло їхньої хатини зупинилась карета. З неї виглянула золотоволоса дівчинка і сказала, щоб чоловік швидко йшов забирати мішок золота. Діти почали підстрибувати, а чоловік з радощів стояв на місці, як стовп. Схаменувся лише тоді, коли жінка штовхнула його під бік. Чоловік ледве зняв з карети великий зав'язаний мішок. А карета в ту ж мить зникла так швидко, якби її вітром здуло. Заніс чоловік мішок до хати. Розв'язав і бачить, що в мішку гарна велика пшениця. Лиш тепер попав у

біду чоловік. Вже не міг далі слухати плачу дітей, крику жінки. Узяв той мішок на плечі і подався геть. Коли відійшов трохи від хати, то, сердитий, порозкидав сюди-туди всю пшеницю. І пішов найнятися десь служити. На другий рік вернувся додому. Коли став підходити до хати, то бачить, що пшениця виросла, як ліс, а на кожному стеблі великий важкий колос, аж стебло похилилося. І всі колоски виблискують на сонці. Тоді він подумав, що золота пшениця це те золото, яке дівчинка дала. Справжнє і надійне золото. Дуже зрадів чоловік. І знову, як і рік тому, побіг, гукаючи, щоб ішли зустрічати його. Тепер уже не повірили йому і не вийшли назустріч. Зайшов він до хати і просить жінку та дітей, щоб ішли з ним. Спершу вони не хотіли, потім пішли. Як побачили золоті колоски, що так гарно виблискували на сонці, то дуже зраділи. Діти доторкалися до колосків руками, гладили, цілували їх. І не могли вирішити, що з ними робити. Чоловік сказав, що спочатку треба все старанно покосити, а потім дочиста помолотити і все золото скласти в мішки. Робили всі з великою охотою й радістю. Не залишали жодного колоска, піднімали кожную зернинку. І так вони полюбили цю працю. Щороку сіяли золоту пшеницю й збирали добрий урожай. З того часу зажили вони заможнo. І більше раділи гарній погоді, урожаю, ніж мішку золота.

БАТЬКО ТА СИН

Був собі батько, а в нього один син. От як став батько вже старий, так перестав його син поважати і жаліти так, як слід старого батька.

Одного разу почали вони молотити і син на сніданок нарізав беззубому батькові самих шкуринок, а собі брав м'якушку. Встав батько з-за столу голоднісінький, одначе пішов — таки молотити.

Як стало вже сонечко на обід, син і кличе батька обідати.

— Почекай, сину, — сказав йому батько, — бо ще їсти не хочеться.

Почекав син трохи, а їсти дуже хоче; от він і кличе вдруге батька; а батько знову і каже:

— Та щось їсти не хочеться.

Вже й сонце з обіду звертає, а вони все ще не йдуть обідати. Дивується син, що батько й досі не йде обідати, та й питає:

— Чому це ви, тату, й досі не голодні? А в мене аж шкура болить — їсти хочеться.

— А тому, — сказав йому батько, — що їв шкуринки, а в шкуринці увесь хліб; м'якушка ж все одно, що й трава, в ній сили немає...

З тої пори став син собі шкуринку залишати, а батькові м'якушку. А тому так і треба було.

ВЕДМІДЬ І ПАВУЧОК

Одного разу після довгої мандрівки по лісу Ведмідь заліз у свій барліг і глибоко заснув. А коли прокинувся, то побачив, що по його лапі лізе Павучок.

— Що це ти собі надумав? По мені, Ведмедеві, лазити?! — роздратовано пробурмотів Ведмідь.

Розсердився на Павучка і хотів був його вбити.

Що міг вдіяти маленький Павучок проти такого велетня?

— Простіть мені, вуйку! Я більше не буду, — почав благати Павучок Ведмедя. — Відпустіть мене, я вам ще в пригоді стану.

— Чим же ти, дрібнота, можеш мені послужити? — здивувався старий Ведмідь. — Яка з тебе поміч?

Але все-таки пожалів маленького і відпустив його.

Через деякий час у ліс прийшли мисливці.

Ходять, блукають у лісній гушавині то в один бік, то в другий, а дичини так і нема. Хотіли вже додому повертатися, але несподівано натрапили на сліди Ведмедя і почали за ним ганятись. Бідний Ведмідь не знав, куди подітися, щоб урятуватись від мисливців. Ось-ось виб'ється із сил, як раптом угледив під величезною скелею яму і скочив туди. Павучок це бачив і одразу про все здогадався. Побіг скоренько до тої ями і швидко обснував її густою павутиною. Потім став чекати, що буде далі. Посидів трохи, аж тут біжать мисливці.

Прибігли і стали неподалік від скелі.

— А може, наш бурмило заліз у он ту яму, що під скелею,— сказав один з мисливців.

— Туди він не міг залізи,— озвався другий мисливець.— Хіба ти не бачиш — там повно павутиння. Якби Ведмідь заліз туди, то павутиння порвав би. Хіба не так?

— Це правда!— підтвердили інші мисливці.

Постояли, покрутились та й пішли далі шукати.

А старий бурмило сидить собі тихесенько у тій ямі і від страху ні живий ні мертвий. Так налякався, бідолаха, так перепудився, що не смів навіть поворухнутись. І сидів там довго-довго.

А коли вже набридло сидіти, то вирішив визирнути і подивитись, чи нема якої небезпеки.

Лізе Ведмідь з тої ями і очам своїм не вірить — яма посновану густим павутинням, а Павучок гойдається на ній і сміється.

— Бачите, вуйку!— озвався Павучок до Ведмедя.— Якби не моє павутиння, то вас уже давно не було б на світі. Ви мене тоді пожаліли, то і я вас пожалів.

Як кажуть: «Старе добро не забувається».

— Щиро тобі дякую, Павуче, що ти врятував мене від смерті,—відповів зі сльозами на очах старий Ведмідь.

Відтоді Ведмідь ставиться до Павучка з великою повагою і вдячністю.

БАТЬКІВСЬКІ ПОРАДИ

Жив у одному селі чоловік, і був у нього син.

Якось батько каже йому:

— Слухай, сину! Живи так, щоб ти мав у кожному селі хату, на кожний день нові чоботи і щоби тобі всі люди кланялися.

Задумався син над батьковими словами і питає:

— Як це, батьку, я можу поставити в кожному селі хату, купувати щодня нові чоботи і примусити всіх мені кланятися?

Засміявся старий і говорить :

— Дуже легко, сину! Матимеш у кожному селі доброго товариша — будеш мати і свою хату. Щоб на кожний день були нові чоботи, треба їх щовечора чистити, і на ранок вони будуть як нові. І вставай, сину, рано — раніше всіх — і йди на роботу, і роби, а ітимуть на роботу люди, то всі будуть тобі кланятися і вітатися.

НАЗВАНИЙ БАТЬКО

Зосталося три брати сиротами — ні батька, ні неньки. І дома нема нічого — ні хазяйства, ні хати. Ото й пішли вони всі втрьох найматися. Аж іде дід старий-старий, борода біла.

— Куди це ви, дітки, йдете?

А вони кажуть:

— Найматися.

— Хіба в вас свого хазяйства нема?

— Нема,— кажуть.— Якби до доброго чоловіка в найми попасти, то ми б йому по правді робили, по щирості слухалися і за рідного батька його мали б.

Тоді дід і каже:

— Добре! Коли так, то будьте ви мені сини, а я вам батько. Слухайтесь мене, то я з вас людей пороблю, навчу, як жити, з правдою не розминаючись.

Згодилися вони та й пішли з тим дідом. Ідуть темними лісами, широкими полями. Ідуть та й ідуть, коли бачать, аж стоїть така хатка чепурна, біленька у вишневому садку, квітками обсаджена. Вибігає з хатки дівчина, така гарна, як та квіточка. Глянув на неї старший брат та й каже:

— Коли б мені цю дівчину посватати, та ще щоб були в мене воли та корови!

А дід-батько й каже:

— Добре, ходім сватати! Буде тобі дівчина, будуть у тебе воли й корови.

Живи щасливо, та тільки за правду не забувай!

Ото вони й пішли сватати ту дівчину. Висватали її, відгуляли весілля. Вже старший брат хазяїном став і в тій хаті жити зостався.

Ідуть вони далі — вже втрюх. Коли знову стоїть хата гарна, а коло неї млин і ставочок, і дівчина гарна щось робить коло хати — така працювита. То підстарший брат тільки глянув та й каже:

— Коли б мені ту дівчину за себе взяти та ще щоб млин, і ставочок мені, то я б у млині сидів та й хліб мав би, поки мого й віку.

А дід-батько й каже:

— Добре, синку, так і буде!

Зараз вони пішли в ту хату, посватали дівчину, уже підстарший брат до тієї дівчини в прийми пристає. Відгуляли весілля. Тоді й каже дід-батько:

— Ну, синку, тепер живи щасливо, та гляди, за правду не забувай!

Та й пішли собі вже вдвох: дід-батько та найменший син. Ідуть, коли бачать — хатка вбога стоїть, і дівчина виходить з хати, гарна дуже, як зірочка ясна, а вбога така, що лата на латі. То найменший брат і каже:

— Коли б мені з цією дівчиною одружитись, то робили б ми, і хліб у нас був би, не забували б ми і про вбогих людей: і самі їли, і людей наділяли б.

То дід-батько й каже:

— Добре, синку, — так і буде. Гляди ж тільки правди не забувай!

Оженив і цього сина та й пішов собі по світах.

А три брати живуть. Старший брат так забагатів, що вже будинки собі помуровував, червінці складає та тільки про те й думає, як би йому тих червінців найбільше постягати. А щоб убогому чоловікові допомогти, то того й не нагадує — дуже скупий був. Підстарший брат теж забагатів. Стали за нього наймити робити, а сам він тільки лежить, їсть, п'є та порядок дає.

Найменший так собі живе: коли що дома є, то й з людьми поділиться.

Ото пішов дід-батько по світах. А тоді вертається — подивитися, як то його сини живуть та чи з правдою не розминаються. Приходить до найстаршого старцем убогим. Той ходить по двору. Він кланяється, каже:

— Якби ваша ласка подати мені милостині!

А той каже:

— Ге, не який старий! Схочеш, то заробиш, — я сам недавно на ноги зіп'явся.

А в нього добра, що страх: будинки муровані, стоги, стодоли, товару повні обори, комори добра повні, гроші... А милостині не дав!

Пішов той дід. Відійшов так, може, з версту, став, оглянувся назад на ту господу та на те добро — і все добро запалало.

Пішов він тоді до підстаршого брата. Приходить, а в того і млинок, і ставок, і хазяйство гарне. І сам він у млині сидить. От дід уклонився низенько та й каже:

— Дай, чоловіче добрий, хоч трохи борошна: я вбогий чоловік, не маю чого з'їсти.

— Шкода,— каже,— я ще й собі не намолов. Багато вас тут таких валандається!

Пішов дід. Відійшов трохи, оглянувся — так і охопило той млин полум'ям. Приходить дід до третього брата. А той живе вбого, хатка невелика, тільки чистенька. Прийшов та такий уже зробився обшарпаний, обідраний.

— Дайте,— каже,— хоч шматочок хліба!

То той чоловік:

— Ідіть,— каже,— дідусю, в хату, — там вас нагодують і з собою дадуть.

Приходить він у хату. Жінка як глянула на нього, що він такий обідраний, пожаліла його, пішла в комору, внесла штани, сорочку внесла, дала йому.

Надів він. Так як надівав, вона глянула, аж у нього на грудях рана велика, така страшна!.. Посадили вони його за стіл, нагодували, напоїли. А тоді чоловік і питається:

— Скажіть мені, дідусю, з чого це у вас рана на грудях?

— А це,— каже,— така в мене рана, що від неї мені скоро смерть буде.

Тільки мені день і зостався жити.

— Оце лихо! — каже жінка.— І нема на неї ніяких ліків?

— Є,— каже дід,— та тільки ніхто тих ліків не дасть, хоч кожен може.

Тоді чоловік і каже:

— А чому ж не дати? Аби міг? Кажіть які.

— Та такі,— каже дід,— як хазяїн сам візьме та підпалить свою хату, та все його добро згорить, треба взяти того попелу та й затоптати мені рану, то тоді загоїться. Та хіба ж є такий чоловік на світі, щоб те зробив?

Замислився найменший брат. Довго думав, а тоді до жінки:

— А ти як, жінко, думаєш?

— Та так,— каже жінка,— що ми хату вдруге наживемо, а добрий чоловік як умре, то вже йому другого життя не буде.

— Ну, коли так,— каже чоловік,— то винось дітей з хати!

Повиносили вони дітей, самі повиходили. Глянув чоловік на хату — жалко йому свого добра! А чоловіка ще жалкіше! Взяв та й підпалив. Так ураз хата полум'ям і взялася — де й ділася. А замість неї постала інша хата, така гарна та пишна.

А дід стоїть та тільки всміхається.

— Бачу,— каже,— сину, що з вас трьох тільки ти й не розминувся з правдою. Живи ж щасливо!

Тут відразу пізнав чоловік свого названого батька. Кинувся до нього, аж його вже й нема.

[URL:https://kazky.org.ua/zbirky/ukrajinsjki-narodni-kazky](https://kazky.org.ua/zbirky/ukrajinsjki-narodni-kazky)

ПОЕТИЧНА СТОРІНКА

СЛАВНЕ МІСТО – ПОКРОВ

*Присвячено нашому місту на свято Покрови, та День козацтва-65 років. З
любов'ю до рідного містечка В.Мала*

***

Серед степу, в чистім полі,
де гуля козацька воля,
Січ бувала, Чортомлицька,
Базавлуцька тече річка,
Є містечко молоде,
Ім'я має не просте.
Славне місце, історичне,
Де кургани не міфічні,
Скити по землі ходили,
слід від себе залишили.
Захист від Покрови має,
увесь світ про нього знає,
Звати місто це Покров,
Процвітає там любов.
Славне творчістю, піснями,
Гірниками-трударями,
Марганцевою рудою,
Ветеранською ходою,
Мозолевським з пектораллю,
І церковною грааллю.
Юне місто, молоде,
Слава місту не пройде!
Парки, вулиці, алеї,
І фонтани, й шахт трофеї

Красотою манять всіх,
Витвори мистецтв людських.
Гірники, плавці- спортсмени,
Велогонщики і мени,
Музиканти, співаки,
Танцюристи, диваки
І очільники намісті,
Вправно управляють містом!
Де традиції прекрасні,
Школи, заклади сучасні,
Покров квітне з кожним кроком
З ювілеєм, 65-им Роком!!!
Всім здоров'я повні міхи!
І веселощів, і сміху!
Рідне місто, слався
Й далі,
Піднімайсь на п'єдистали!
Прославляймо беззупинно,
Свою рідную перлину!!
Слався з нею і країно,
Наша слава Україно!

***

Я люблю своє місто, гарне місто каштанів,
Місто славних творців, шахтарів, гірників,
Місто спорту і праці, молодих й ветеранів,
Вчителів, бізнесменів і робітників.

Тут ходив Мозолевський, людина науки,
І герої Афгану працюють й живуть,
Й гірники сильні духом, золоті у них руки,
Тут навчання у школах успішно ідуть.

URL: <http://mail.poetryclub.com.ua/getpoem.php?id=927676>